

Ο πολιτισμός δεν μπαίνει σε καραντίνα, σώζεται όταν σώζονται οι άνθρωποι

Του Μάριου Αυγουστάτου

*«Δεν είμαστε επαίτες, έχουμε δικαιώματα»,
εργαζόμενοι στον χώρο του πολιτισμού*

Σε όλη διάρκεια της καραντίνας, οι καλλιτέχνες μας συντρόφευαν με μουσικές, θεατρικά και άλλα πολλά, χωρίς να μας ζητήσουν κάποιο αντίτιμο. Οι άνθρωποι όμως που είναι πίσω από όλη την ποικιλία και τον πλούτο της πολιτισμικής παραγωγής έχουν σάρκα και οστά και καθημερινές υλικές ανάγκες, όπως όλοι μας.

Ο χώρος του πολιτισμού το τελευταίο διάστημα είναι σε αναβρασμό, καθώς χιλιάδες εργαζόμενοι μπροστά και πίσω από τη «σκηνή» δεν έλαβαν κάποια κρατική ενίσχυση, την ώρα που όλα τα πολιτιστικά δρώμενα έχουν διακοπεί λόγω των μέτρων. Μπορεί σ' εμάς να φτάνει το τελικό προϊόν, αλλά εκτός από κάποιους προβεβλημένους (ηθοποιοί, ερμηνευτές, χορευτές κ.λπ.), υπάρχουν πολλοί περισσότεροι εργάτες του πολιτισμού που είναι απαραίτητοι και μαζί με τους πρώτους δεν είχαν δυνατότητα να δουλέψουν: συνθέτες, κουκλοπαίκτες, ηχολήπτες, σκηνογράφοι, φροντιστές, φωτιστές, εργάτες κ.λπ.

Εκάδες καλλιτέχνες σε ένδειξη διαμαρτυρίας το προηγούμενο διάστημα κατέβασαν από το διαδίκτυο τα τραγούδια τους, ενώ άλλοι έριξαν «μαύρο», αποφασίζοντας έτσι να πιέσουν για την ενίσχυση του χώρου. Και εν τέλει κατέβηκαν στον δρόμο διεκδικώντας την αυτονόητη κρατική στήριξη.

Η κυβέρνηση της ΝΔ: πολύ λίγα πολύ αργά

Πριν να αρχίσουν τις κινητοποιήσεις οι άνθρωποι του πολιτισμού, η κυβέρνηση σφύριζε αδιάφορα, λες και η ενασχόληση και η εργασία στον συγκεκριμένο κλάδο είναι... χόμπι. Μετά από τις κινητοποιήσεις και τις πιέσεις που δέχτηκε σε κάθε επίπεδο, αναγκάστηκε να ανακοινώσει κάποια μέτρα.

Στις 7 Μάη -τη μέρα που οι άνθρωποι του πολιτισμού κατέβηκαν στον δρόμο- η υπουργός Λίνα Μενδώνη (που λίγο καιρό πριν η έννοια της ήταν να στέλνει ρόμποκοπ για να μαζεύει ανήλικους από τις προβολές του Τζόκερ) με προκλητικότατο ύφος και φρασεολογία (είπε επί λέξει: «**δεν έχει σημασία που δεν είχαμε στο πρόγραμμά μας τίποτα για τον Πολιτισμό: εκλεγήκαμε και θα εκλεγούμε πάλι**») παρουσίασε τα μέτρα της κυβέρνησης, τα οποία επιβεβαίωσε και ο υπ. Εργασίας Γιάννης Βρούτσης. Υποστηρίζοντας μάλιστα πως η κυβέρνηση δεν καθυστέρησε καθόλου να λάβει μέτρα για τη στήριξή τους, και πως... «υπήρχε σχέδιο». Υποτίθεται, δικαιούχοι των 800 ευρώ είναι όλοι οι εργαζόμενοι των οποίων οι συμβάσεις έληξαν πρόωρα, καθώς και άλλες ομάδες στις οποίες επεκτείνεται αναδρομικά το δικαίωμα στήριξης, και στις οποίες αναφέρθηκε. Επίσης, πρόκειται να δημιουργηθεί μητρώο καλλιτεχνών.

Ακόμα, ζωντανές εκδηλώσεις πρόκειται να ξεκινήσουν από τις 15 Ιουλίου σε ανοικτούς χώρους και με όριο πληρότητας 40%, υποστηρίζοντας πως ο Ιούλιος και ο Αύγουστος θεωρούνται πιο ασφαλείς μήνες. Την 1η Ιουνίου θα ανοίξουν τα θερινά σινεμά, ενώ στις 15 του ίδιου μήνα και τα μουσεία, όλα τηρώντας τις αποστάσεις και τα σχετικά μέτρα ασφαλείας.

Ακούγονται θετικά όταν ακούγονται από τη μία πλευρά, σωστά;

Τι απαντούν οι άνθρωποι του πολιτισμού

Η κυβέρνηση της ΝΔ και ο Μητσοτάκης ενδιαφέρονται για τον κόσμο της δημιουργίας μόνο όταν μπορούν να φωτογραφηθούν δίπλα του για προσωπική προβολή. Ο **Φοίβος Δεληβοριάς** σε μια

μακροσκελή ανάρτηση, ((<https://cutt.ly/fyRt9aT>)) μετά τις εξαγγελίες της υπουργού Πολιτισμού, αποχαιρετά το κοινό του λέγοντας ότι **«το πιο μαύρο σενάριο των φόβων μας επιβεβαιώθηκε»**.

Στο σύνολό τους, οι άνθρωποι του κλάδου θεωρούν τα μέτρα της κυβέρνησης τουλάχιστον ανεπαρκή και μάλιστα τονίζουν την εγκληματικά καθυστερημένη παρέμβασή της.

Ακάλυπτοι μένουν χιλιάδες εργαζόμενοι και κατηγορούν την υπουργό Πολιτισμού, ενώ υπενθυμίζουν την ανεπάρκεια των πολιτικών που προωθήθηκαν και για την **πρόσφατη υπόθεση των πνευματικών δικαιωμάτων των καλλιτεχνών**. Το Σωματείο Τεχνικών Απασχολούμενων σε Ζωντανές Οπτικοακουστικές Εκδηλώσεις (ΣΤΑΖΟΕ) μάλιστα υποστηρίζει ότι μόλις 30 εργαζόμενοί του εντάσσονται στα μέτρα στήριξης. ((<https://cutt.ly/eyRt3JX>))

Χιλιάδες άνθρωποι έχουν χάσει κάθε ελπίδα βιοπορισμού. Η δραματική κατάσταση για χιλιάδες εργαζόμενους που σχετίζονται με τον πολιτισμό δεν αφορά μόνο το τελευταίο διάστημα της καραντίνας, ούτε καν τους επόμενους μήνες, **αφορά και τη σεζόν 2020-2021...**

Να δούμε κάποια ενδεικτικά «μέτρα»:

- Η Υπ.Πο. εξήγγειλε δέσμη «μέτρων» 15 εκ. ευρώ, **από τα οποία ούτε 1 ευρώ δεν φτάνει απευθείας στους καλλιτέχνες!** Αυτά τα 15 εκ. ευρώ κατευθύνονται στα **αγαπημένα της ιδιωτικά Ιδρύματα** (από τα οποία περιμένει να της το ανταποδώσουν με... θετική δημοσιότητα). Μέσα στην κρίση, η Υπ.Πο. ενδιαφέρεται μόνο για όσα -θεωρεί ότι- θα της διασφαλίσουν την υπουργική της καρέκλα.

- Λένε πόσο επαρκή είναι τα 15 εκ. ευρώ ((<https://cutt.ly/yyRt847>)) για όλο το 2020 για ενίσχυση των ανθρώπων του πολιτισμού (που το ίδιο το ΥΠΠΟΑ υπολογίζει ότι είναι **100.000 άνθρωποι**). Με μια απλή διαίρεση, αυτό **βγάζει 150 ευρώ για κάθε άνθρωπο του πολιτισμού για όλο το 2020!**

- Αναφέρει ως **«έκτακτες δράσεις για την αντιμετώπιση της πανδημίας» έργα που έχουν σχεδιαστεί και τεθεί σε εφαρμογή πολύ καιρό πριν ξεσπάσει η υγειονομική κρίση**. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η δράση με το Εικαστικό Επιμελητήριο και το ΤΑΠΑ, που έχει ξεκινήσει από το... 2017! (Κανονικότατο δούλεμα).

- Εντελώς ανερυθρίαστα αναφέρει ως «έκτακτες δράσεις για την αντιμετώπιση της πανδημίας» **τις πάγιες υποχρεώσεις του ΥΠΠΟ, όπως η χρηματοδότηση των... ΔΗΠΕΘΕ!** Και προχωράει και σε χονδροειδή ψέματα, λέγοντας (σε άλλο Δελτίο Τύπου) (<https://cutt.ly/oyRt750>) ότι «επισπεύδεται η εκταμίευση και της δεύτερης δόσης», ενώ δεν έχει εκταμιευτεί ούτε καν η πρώτη δόση του 2020!

- Ανακοινώνει ως «έκτακτες δράσεις» για τη στήριξη του σύγχρονου πολιτισμού τις Ψηφιακές Δράσεις και άλλες προσκλήσεις που ετοιμάζει, οι οποίες **κατευθύνονται απευθείας σε Ιδρύματα ή Μουσεία ή Ιδιώτες** (όπως π.χ. η Art Athina). Τα ποσά θα φτάσουν σε ελάχιστους καλλιτέχνες, διά μέσου των «μεσαζόντων» Ιδρυμάτων ή ιδιωτών, και θα είναι ένα μικρό ποσοστό των ποσών.

- Ανακοινώνει ως «έκτακτα μέτρα για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού» την επιδότηση κινηματογραφικών ταινιών, που ήταν ούτως ή άλλως στον προγραμματισμό του ΥΠΠΟ! Και βέβαια προϋποθέτει να τελειώσει η καραντίνα, να γυριστούν οι ταινίες και μετά να πάρουν τα χρήματα. Ίσως μέχρι το τέλος του 2020 (ως τότε οι άνθρωποι θα τρώνε τι;)! Το ίδιο ισχύει και για τη χρηματοδότηση παραστάσεων χορού, θεάτρου και λοιπών επιχορηγούμενων δράσεων, που μόνο ως ανέκδοτο ακούγονται μέσα στα μέτρα της καραντίνας.

Όλες αυτές οι επιδοτήσεις που ανακοινώνει το ΥΠΠΟΑ έχουν προϋπόθεση ότι θα παραχθούν και θα παρουσιαστούν έργα πολιτισμού (ανταποδοτικότητα όπου βολεύει...). Σε διαφορετική περίπτωση, δε θα πάρει κανείς τίποτα.

Αδιανόητα πράγματα, ακόμα κι από μια κυβέρνηση που θεωρεί πολυτέλεια τον πολιτισμό.

Τι πρέπει να γίνει

Το υπουργείο Πολιτισμού πρέπει εδώ και τώρα να ασχοληθεί με το πώς όλοι οι εργάτες του πολιτισμού, με όποια σχέση εργασίας κι αν δούλευαν, θα ενισχυθούν. Με αλλαγή των προϋποθέσεων και με

ειδικά προγράμματα που θα αφορούν τους ίδιους τους εργαζόμενους κι όχι ιδρύματα και γύπες επιχειρηματίες. Οι εργαζόμενοι κι οι εργαζόμενες στον πολιτισμό γνωρίζουν πολύ καλά ότι είναι το τελευταίο υπουργείο που πήρε μέτρα για την προστασία των εργαζόμενων του κλάδου ευθύνης του, τα οποία μέτρα (έστω αυτά τα πενιχρά) τα κέρδισαν οι ίδιοι εργαζόμενοι με τον αγώνα τους.

Είναι αναγκαίο να δείξουμε την αλληλεγγύη μας στους ανθρώπους που δοκιμάζονται πολύ περισσότερο από μας και να ενώσουμε τις φωνές μας μαζί τους. Να καθίσει στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων η κυβέρνηση μαζί με τους εργαζόμενους, τα σωματεία που τους εκπροσωπούν, σε ισότιμη συζήτηση και όχι να βγάζει με ύφος χιλίων καρδινάλιων μονομερείς ανακοινώσεις-φιρμάνια.

Παράλληλα με όλες τις άλλες διεκδικήσεις, για τη Δημόσια Υγεία και για τη συνολική ενίσχυση του κόσμου της εργασίας, να διεκδικήσουμε μαζί τους να γίνει καθολική εφαρμογή του επιδόματος σε όλους τους εργαζόμενους στον πολιτισμό ανεξάρτητα από τις εργασιακές σχέσεις και παροχή του σε μηνιαία βάση μέχρι να ξεπεραστεί η κρίση. Παροχή επιδόματος ανεργίας στο σύνολο των ανέργων, μέχρι να ξεπεραστεί η κρίση, χωρίς όρους και προϋποθέσεις. Το εποχικό επίδομα που δίνεται κατά τη διάρκεια του φθινοπώρου, να δοθεί χωρίς όρους και προϋποθέσεις. Και τέλος να δοθεί πλήρης και χωρίς όρους ασφαλιστική κάλυψη για όλους.

Γιατί Πολιτισμός δεν είναι το «όλοι μαζί μπορούμε» της Πρωτοψάλτη, χέρι χέρι με Μητσοτάκη και Μπακογιάννη και τα κανάλια τους, είναι να παλέψουμε μαζί με τους εργαζόμενους για τα αυτονόητα.